

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:54

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Sausio-January 24 d., 1972 m.

Kaina 15c

19

BENDROJI EUROPOS RINKA — 10 VALSTYBIŲ

NAUJOS JAV GLOBOS TAISYKLĖS

Daug kartų paminėtas Simas Kudirka

Kaip elgtis su užsieniečiais, siekiančiais šiame krašte politinės globos, apie tai taisyklės š. m. sausio 11 d. paskelbė JAV Valst. Departamentas Vašingtone. "New York Times" taisyklių paskelbimo proga sausio mėn. 16 d. laidoje nurodė, kad prezidentui pritarus, Valstybės Departamentas dabar esančią "galutinę instanciją" tiems užsienio kraštų gyventojams, kurie "būdami persekiojami ar bijodami persekiojimo" ieško globos J. A. Valstybėse.

Taisyklėse numatyta, kad prievartinės repatriacijos atveju gali būti naudojama jėga, bet čia pat pastebima, jog ji negali būti panaudota "didesnė negu reikia".

Esama ir išimčių globą suteikiant. Ji neteikiama, jei prašantieji atsiduria JAV įstaigose ar vienuose, esančiuose svetimų kraštų teritorijose bei žinioje, tačiau ir tuo atveju laikina globa suteikiama bent žmoniškumo sumetimais. Globa neteikiama lėktuvuose.

Vis primenamas Simo Kudirkos atvejis

"N. Y. Times" ir visa eilė kitų JAV dienraščių, sausio mėn. skelbdami apie naujų taisyklių globos (azilo) reikalą paskelbė, priminė 1970 m. lapkričio 23 d. įvykusį Simo Kudirkos išdavimą. Bostono "The Christian Science Monitor" sausio 14 d. straipsniui apie taisykles bei apie grįžtančių Sovietų Rusijon apklaušinėjimus pateikė antraštę "Nenorima daugiau turėti Kudirkos atvejų".

Kaip žinoma, anuomet, prieš beveik 14 mėnesių, JAV Prezidentas R. M. Nixonas buvo pavėdęs peržiūrėti šio krašto įstatymus globos reikalą bei paruošti naujas globos suteikimo taisykles.

Įtarimai ir neaiškumai

"N. Y. Times" sausio 16 d. politinių žinių priede vėl priminė Simo Kudirkos atvejį ir teigė, kad po to įvykio JAV vyriausybės pareigūnai buvę labai atsargūs. Laikraštis pažymėjo, kad gruzino Kurašvili atvejis buvo sukėlęs eilę įtarimų. Bostono "Monitor" taip pat teigė apie "paslaptas aplinkybes" ir tai, kad gruzinų sausio 13 d. išskridus Maskvon, daug klausimų liko nepaaiškėjusių. Bostoniško laikraščio nuomone, JAV užsienio bei imigracijos pareigūnai buvo suteikę gruzinui ne vieną progą pasikelti šiame krašte, jei jis būtų pareiškęs norą. Esą, dabar paskelbtos taisyklės esančios ne švelnesnės už seniau naudotas, bet labiau aiškesnės. Pagaliau nurodyta, kad nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos JAV-se įsikūrę apie pusantro milijono pabėgėlių. (E)

Karas Laose

SAIGONAS. — Laoso kariuomenė atsiėmė iš Šiaurės Vietnamo jėgų svarbų kalną prie Long Cheng bazės Laose. Iš čia Laoso kariuomenė dominuoja kitas mūšio lauko vietas. Kalne komunistai buvo įsirengę priešlėktuvines baterijas, kurios trukdydavo ir mūši įsijungti aviacijai.

Labai kietose kovose abi pusės netekusios po 600 karių. Kitoje Laoso vietoje komunistai perkirto svarbų kelią tarp dviejų Laoso miestų: Vientiane ir Luang. Šiame mūšyje š. Vietnamo daliniai panaudojo stiprias artilerijos jėgas ir tankus.

IŠ VISO PASAULIO

BOGOTA. — Kolumbijoje įvyko kelios nelaimės: nukrito du lėktuvai, viename žuvo 20, kitame 35 asmenys. Susidūrus autobusui su sunkvežimiu, žuvo dar 20 žmonių. Vienas žuvusių lėktuve buvo Buenaventura, miesto Kolumbijoje, katalikų vyskupas Gerardo Valencia Cano, kuris atvirai kūrė revoliuciją ir vadovavo kairiesiems Kolumbijos kunigams.

MANILA. — Filipinų Manilos aerodrome kilo gaisras, prasidėjęs kelyje vietoje, kuriame žuvo 7 asmenys, o pačiam aerodromui padaryta 30 mil. dol. nuostolių. Policija neabejoja, kad keleivijų kambariai ir įstaigos buvo padegtos.

RAWALPINDI. — Pakistano prezidentas Bhuto paskelbė, kad jis važiuos į Kiniją sausio 31 d.

WASHINGTONAS. — Sen. Mansfieldas, įtakingas demokratų kongrese, paskelbė, kad jis remia ir viceprezidento vietą Floridos gubernatorių Reuben Askew.

BELFASTAS. — Apie 2,000 žmonių surengė demonstracijas prie Colerain belaisvių stovyklos, kur laikomi airiai įtariamieji. Minia ėmė artėti į pačią stovyklą ir britų kariuomenė pradėjo šaudyti guminėmis kulkomis. Šeštadienį Belfasto buvo perskaustas airis jaunuolis, kuris bandė pabėgti nuo karių.

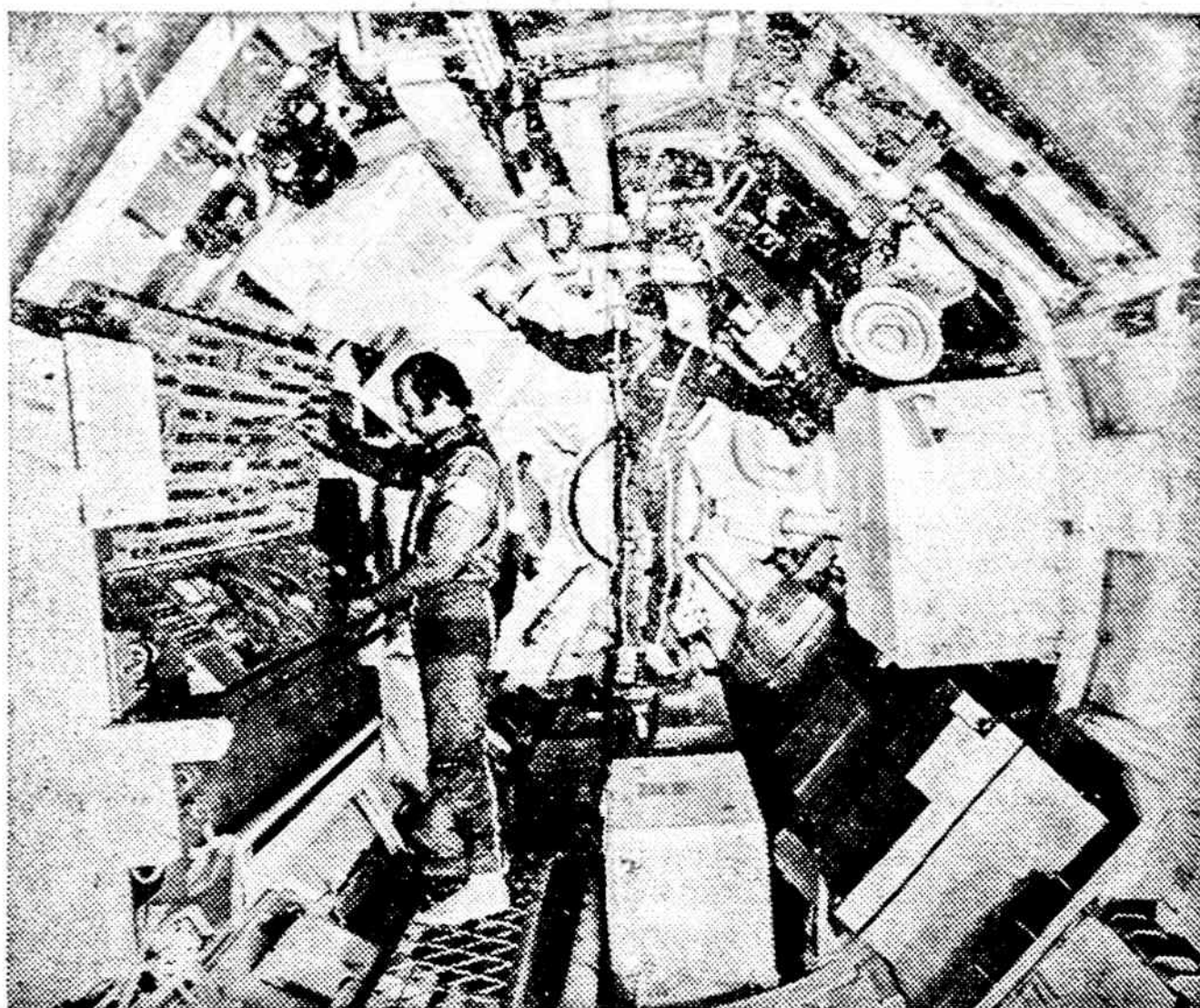
TOKIO. — Sovietų užsienio reikalų ministras Gromyko pradžioje Japonijoje šešių dienų de-rybas.

NEW YORKAS. — Ponia Joanne Carson padavė į teismą buvusį savo vyrą Johnny Carson, pagarsėjusį TV aktorį, ir reikalauja 125,000 dol., nes jis su- lauzęs judviejų susitarimą. Jis skyrė metus pažadėjęs niekad viešai nekalbėti apie buvusią žmoną ir apie gyvenimą su ja. Dabar jis kelis kartus viešai apie ją kalbėjė.

ACCRA. — Karinė Ganos valdžia, nuvertusi vyriausybę, paskelbė, kad buvęs Ganos diktatorius Nkrumah gali laisvai sugrįžti į tėvynę, tačiau jis gali būti traukiamas teismo atsakomybėn.

— M. K. Čiurlionio paveikslų galerijoje Kaune gruodžio mėn. įvyko dvi kamerinės muzikos koncertai. Pirmojoje dalyvavo pianistas A. Maceina, antrojoje J. Gruodžio muzikos mokyklos moksleiviai. Buvo atlikti Čiurlionio kūriniai. (E)

— V. Landsbergis "Lit. ir Me- no" savaitraštyje (nr. 1) patikslino lietuviško teatro pradininko Gabrieliūso Landsbergio-Zemkalnio gimimo vietą, kuri biografijoje vis neteisingai žymima. Žemkalnis gimė ne Kompačinos dvarelyje, bet Birželiuose, prie Panevėžio (buvusioje Pumpėnų parapijoje). (E)

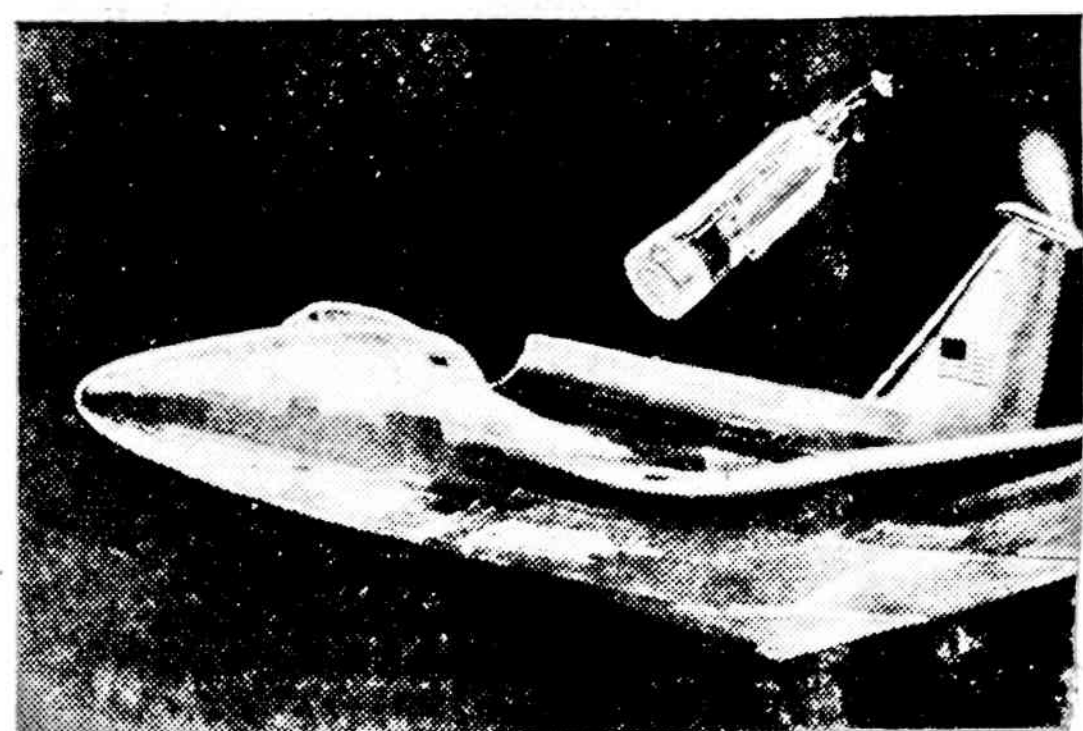
Skylab — naujos amerikiečių erdvės laboratorijos vidaus vienos dalies modelis. Šitokioje padingoje stotyje ateinančiais metais trys vyrai išgyvens 56 dienas.

Graži lietuvaite iniciatyva

New Yorko Donnell vardo svetimų kalbų bibliotekoje (53 gatvėje) švenčių metu, pr. metų gruodžio 20 — šių metų sausio 10 d. tarpe buvo viešai pastatyta lietuviškai papuošta eglaitė su šalia išstatytais puošnėmis lietuviškomis knygomis, albumais. Eglaitė buvo papuošta šiaudinėmis, kuriuos specialiai pagamino Viktorija Četėnienė ir Birutė Kidolienė. Eglaitė su lietuviškais papuošimais buvo pastatyta ten dirbančios Galios Žilionienės iniciatyva.

G. Žilionienė, Donnell bibliotekos prancūzų, vokiečių ir lietuvių skyrių vedėja, šalia profesinių pareigų kasmet paruošia svarbesnių, išsiviję naujai pasirodžiusių lietuvių grožinės literatūros bei istorinių ir kt. veikalų bibliografijas. Jos spausdinamos Amerikos Bibliotekų Sąjungos leidinyje "The Book List", kuris turi atskirą svetimomis kalbomis spausdinamų knygų apie 40,000 JAV bei kitų kraštų viešųjų bibliotekų. Lietuviškų knygų bibliografijos jau paskelbtos tris kartus — paskutinioji įdėta 1971 m. birželio mėnesį.

Šios, Donnell, svetimų kalbų bibliotekos vedėjas — Earle M. Gladden. Jis gyvai domis šiais metais kiek padidėjusiu dėmesiu bibliotekoje esančiomis (skolinomoms) lietuvių kalba knygoms. Gladden nuosirdžiai remia G. Žilionienės pastangas kasmet rengti šioje bibliotekoje, greta kitų tautybių, ir lietuviškas tautodailės, kalėdines ir kt. parodėles. (E)

JAV vyriausybė nutarė išleisti 5,5 bil. dol. naujai erdvės programai. Pa-veiksle matomas projektuojamo erdvės lėktuvo piešinys, kuris galės nuga- bentį erdvės 65,00 svarų krovinį ir, jį patikęs, pats sugrįžti į žemę.

Pagerbė neregę dainininkę

Vilniaus spauda plačiau paminėjo neregę dainininkę Beatricę Grincevičiūtę, neseniai, lapkričio mėn. 28 d. paminėjusią šešiasdešimt metų gimimo su- kaktį. Negavusi sistemingo mu- zikinio išsilavinimo, Grincevi- čiūtė ir dainininkės kelią skver- bėsi savo jėgomis.

B. Grincevičiūtė 1937 m. lap- kričio mėn. 27 d. pirmą kartą dainavo per Kauno radiją, gr. 1944 m. Kauno konservatorijos salėje surengė pirmąjį dainos rečitalį. Dainininkė nuo 1946 m. buvo Vilniaus radijo solistė. Ji vėliau labai išpopuliarėjo ir yp- ačiuvių skyrių vedėja, šalia pro- fesinių pareigų kasmet paruošia svarbesnių, išsiviję naujai pa- sirodžiusių lietuvių grožinės li- teratūros bei istorinių ir kt. ve-ikalų bibliografijas. Jos spausdi- namos Amerikos Bibliotekų Sa- jungos leidinyje "The Book List", kuris turi atskirą svetimomis kalbomis spausdinamų knygų apie 40,000 JAV bei kitų kraštų viešųjų bibliotekų. Lietuviškų knygų bibliografijos jau pa- skelbtos tris kartus — paskuti- noji įdėta 1971 m. birželio mė- nesį.

Mėgiamoji dainininkė yra dirbusi Aklyjū draugijai. (E)

— Okup. Lietuvos spauda mir- gėjo pranešimais apie 1971— 1975 metų vadinamą "liaudies ūkio vystymo penkmečio planą". Jis žada Lietuvos dirbantiesiems (darbininkams ir tarnautojams) mėnesinio vidutinio atlyginimo pakėlimą beveik... 21 procentu. Patį "Tiesą" (nr. 290) pripaži- no, kad ty dirbančiųjų vidutinis mėnesinis atlyginimas 1975 me- tais pasieks net... 142 rublius. (E)

— Lietuvoje yra daugiau kaip 660 piliakalnių. (E)

Maskvos kainos žymiai aukštesnės

Partijos pažadų nepaisant, Sovietų Sąjungos gyventojai vis dar nusiskundžia suvartojamų ir kitų prekių trūkumu. Tai pa- vaizduoja toks pokalbis Maskvo- je: pirkėja, pagaliau suradusi pageidaujamą (prekę universali- niamė magazinė, sušuko: paga- lian, išsipildė mano sapnas. Kai- mynas jos paklausė: ką gi pir- kote? Ji atsakė: "Radau min- ko kailį". Kaimynė, nusivylusi, tarė: "O aš maniau, kad radote mėšai malti suktuvą".

Tas pavaldys liudija: Sovie- tijoje trūksta įvairių prekių, jei jos ir pagaminamos, tai jas sun- ku gauti. Nėra lengva gyven- tojams įsigyti vadinamas liuk- susines prekes, kaip: kailinius, šaldytuvus, automobilius, televi- zijos aparatus ar baldus. Dar dažniau sunku gauti ir namų apyvokos daiktus, kaip mėšai malti prietaisus, indus, arba- nius puodus, lemputes, mag- netines įrašymo juostas, įvairius miltelius indams ar orui atgai- vinti ir visa tai, kas Vakaruose įprasta ir įgyjama be jokių sunkumų.

Svarbiausių vartojimo prekių kainos Maskvoje, palyginus su New Yorko kainomis yra žymiai aukštesnės, būtent:

jautienos kilogramui įgyti New Yorko darbininkas turi dirbti 45 minutes, jo gi Mask- voje kolega, rusas darbininkas — 196 minutes. Viščiuko kilo- gramui įgyti — newyorkietis dirba 16 minučių, rusas — 260 minučių. (Toliau ruso dirbamas laikas žymimas skliaustuose). Pieno, šviežiaus, litrai įgyti ame- rikietis dirba 7 minutes (rusas — 32 min.), 12-kai kiaušinių — 17 min. (162), apelsinui — 8 min. (138), degtinės litrai — 120 (604), muilo gabalui — 2 (25), vidutiniam automobiliui — 762 val. (7,907 val.), vystykams, 10 medvilnės gabalų — 46 (983), šaldytuvui — 32 val. (343 val.), automatinei skalbimo mašinai — 53 val. (204 val.), spalvotos te- levizijos priimtuvui — 147 val. (1.111 val.), telefono mokesčio per mėn. — 52 min. (246 min.), pagaliau, skirtumas, ruso nau- dai, tik vyrams plaukus kerpan- tis — amerikietis sumoka New Yorko 46 minutes savo darbo, tuo tarpu maskvietis — 39 mi- nutes. (E)

BRITANIJA, DANIJĄ, NORVEGIJĄ IR AIRIJĄ ISTOJO Į EUROPOS RINKĄ

BRIUSELIS. — Šeštadienį Belgijos sostinėje Britanija, Nor- vegija, Danija ir Airija pasirašė įstojimo į Bendrąją Europos Rinką sutartį. "Istorinė diena", pasakė Liuksemburgo užsienio reikalų ministras ir rinkos tarybos prezidentas Gaston Thorn. Kartu su naujais nariais sutartį pasirašė ir rinkos steigėjai — šešios valstybės: Prancūzija, Vokietija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas. Danijos premjeras Jens Otto Krag pasakė: "Svajonė išsipildė".

SPROGIMAS E. ST. LOUIS SUŽEIDĖ 176 ŽMONES

EAST ST. LOUIS. — Preki- nių vagonų stotyje, bestumdant vagonus ir sudarinėjant jų sasta- tą, vienas skystų azoto dujų tankas-vagonas per greitai iš- bėgėjęs, trenkė į stovintį kitą vagoną. Tankas sprogo ir 30,000 galonų dujų užsidegė.

Sprogimas buvo toks stiprus, kad langai išblyrėjo pastatuose už 8 mylių. Langų stiklai su- žeidė 176 asmenis, iš jų 18 pa- likti ligoninėse. Gaisre sudegė 30 prekių vagonų. Stoties pa- statas gerokai nukentėjo. Iš vi- so žalos padaryta 868 namams.

Darbo unijos remia Pucinskį

ČIKAGA. — Illinois darbo uni- jų vadovybė paskelbė, kad ji ateinančiuose rinkimuose rem- s kandidata į senatorius Roman Pucinskį, Čikagos rajono kong- resmaną, demokratą. Tik dvie- jų unijų vadovai negrai pasisa- kė prieš Pucinskį, nes jis bal- savo kongrese prieš vaikų ve- žimą autobusais ir kitas mo- kyklas.

Illinois valstijos darbininkų va- dai nurodė, kad už sen. Percy jie negali balsuoti, nes senato- rius aštuonis kart senatė balso- vo prieš darbininkams naudin- gus įstatymus, sen. Percy tik tris kart balsavo pagal darbinin- kų skoni. Atstovas Pucinskis ir- gi vieną kart balsavo "blogai", tačiau 9 kart jis parėmė savo balso unijų remiamus įstaty- mus.

Lenkų kilmės kongresmanas Edward Dervinskis įspėjo sen. Percy, savo draugą respubliko- ną, kad kova prieš Pucinskį bū- sianti nelengva. Jis rinkimų kampanijas moka vesti. Ji rem- s Čikagos lenkai ir rusai, sti- pri kombinacija bet kuriuo at- puentui.

— Solistas V. Noreika šiais metais vyks dainuoti į Maskvą, Leningradą, Jugoslaviją ir Ven- griją. (E)

Rinkon įsijungus naujos val- stybės, dabar rinkos nariai su- darys stiprią ekonominę jėgą su 255 milijonais žmonių. Sutar- ties dokumentas turi 600 pusla- pių, kuriuose surašyti visi įsto- jimo nuostatai, privilegijos, teisės ir pareigos.

Praktinis naujo 10 valstybių bloko bendradarbiavimas prasi- dės tik nuo naujų 1973 metų. Še- šių senųjų rinkos narių parla- mentai turi sutartį ratifikuoti. Britanijos parlamentas turi dar patvirtinti visą eilę svarbių įsta- tymų, pakeičiančių kai kurias britų gyvenimo įsitenėjusias tai- sykles. Airijos, Danijos ir Nor- vegijos gyventojai dar turės įstojimą patvirtinti specialiuose plebiscituose.

Europos rinką yra ekonomi- nio bendradarbiavimo organiza- cija. Europos vienybės skatinto- jai svajoja, kad ateityje iš rin- kos išgaus politinės vienybės jė- gą su bendru "Europos parla- mentu". Britanijos premjeras Heath pasirašymo ceremonijose pareiškė, kad stovima ant kelio į jungtinę, integruotą Europą. Dar daug teksią padaryti atein- ančiai europiečių kartai, ku- riai reikės ne tik didelės fan- tazijos, bet ir aštraus proto.

Danijos premjeras Krag pra- našavo, kad ateities Europa bus demokratinė, socialistinė, pa- žangi, atvira likusiam pasauliui, žiūrinti į ateitį, kartu nenutrau- kianti ryšių su Amerika ir Ka- nada.

Pasirašymo ceremonijas kiek sutrukdė jauna moteris Karen Cooper, vokiečių. Ji atsisėdė į 400 metų senumo Briuselio pilį, kur įvyko pasirašymo ceremo- nijos, bonkutę rėžalo ir juo ap- taškė britų premjerą Heath. Ji išdalino lapelius, kuriuose rei- škiamas protestas prieš britų vy- riausybės sumanymą panaikinti istorinį daržovių turgų Londo- ne, Covent Garden aikštėje. Bel- gų policija moterį suėmė, o prem- jeras turėjo persirengti ir nu- siprausti.

Zacharovas prašo paleisti Bukovskį

MASKVA. — Vakaruose pa- garsėjęs sovietų mokslininkas Andrei Zacharov, žmogaus Tei- sių komiteto įsteigėjas, parašė prašymą pačiam partijos vadui Brežnevui, prašydamas paleisti neseniai nuteistą 29 m. Vladimi- rą Bukovskį, nes jo teismas ne- buvęs teisėjas: jis vyko slap- tai ir gynėjai negavo teisės iš- kviesti savo liudininkų.

Prof. Zacharovas prašyme nu- rodo, kad sovietų vadovybėje turėtų būti "sveikų jėgų", ku- rios nepritaria dabartinei kam- panijai prieš valdžios kritikus.

Bukovskis, kaip žinoma, buvo nuteistas už įrodymus, kaip so- vietų valdžiai nepritarią asme- nys yra "gydomi" bepročių li- goninėse. Bukovskio liudinijimas buvo paskleistas Vakaruose.

Naujos Bengalijos valstybės pre- zidentu tapo Abu Sayeed Showhury. Prezidentas daug teisių neturi, jos sukoncentruotos premjero rankose.

JAUNIMO KONGRESO POSĖDIS REKORDINIAME ŠALTYJE

Jaunimo Kongreso prezidentas jau iš anksto paskelbė, kad 11-tas komiteto posėdis įvyks Chicagoje sausio 15 d., tačiau nenumatė, kad temperatūra čia nukris 15 laipsnių žemiau nulio, o užmiestyje net 22 ž. n. Daugelis tą rytą negalėjo užvesti mašinų, ir buvo bijoma, ar komiteto nariai susirinks į posėdį. Kanada laikoma vėsesniu kraštu, tačiau kanadiškiai atstovai, važiuodami į "šiltesnį" kraštą, nieko nelaimėjo, nes oro biuras skelbė, kad Toronte buvo tik keletas laipsnių žemiau nulio.

Rekordinis šaltis Jaunimo Kongreso komiteto narių neatbaidė, nes susirinko pilnas kvorumas. Posėdis buvo pradėtas "Menės" salėje tik pusvalandžiu vėliau. Kanadiškių atvyko Laima Gustaitytė, Jūratė Čeponkutė ir Benius Čeponkus. JK finansų komisijai atstovavo Antanas Sabalis iš New Yorko, o iš Clevelando dalyvavo Teresė Neimanaitė, Viktoras Stankus, Augustinas Idzėlis ir Benediktas Grėbliūnas; iš Detroito atvyko Indrė Damašytė. Su svečiais komiteto posėdyje dalyvavo 34 asmenys.

Jaunimo Kongreso posėdžius šaukia ir jiems vadovauja sudarytas prezidentas. Ir šiam posėdžiui pirmininkavo JK-so ir prezidento pirmininkas Romas Sakadolskis. Į komiteto prezidentumą dar įeina Vitalija Ruibytė, Algis Modestas, Joana Kuraitė ir Saulius Mikaliukas. Sekretorė — Nijolė Stakauskienė.

Posėdžio metu buvo priimti nauji JK darbuotojai: Gediminas Kazėnas, Vakarinių programų komisijos pirmininku ir komiteto nariu. Andrius Markulis, komiteto atstovaujantis Skautų Broliai, patvirtintas Transportacijos komisijos pirmininku. Be to, Jūratė Jasaitytė patvirtinta kongresinio leidinio redaktore.

Vitalija Ruibytė atnešė du paruoštus plakatų projektus Jaunimo Kongresui reklamuoti. Projektus paruošė P. Mikalajūnas ir D. Eidukaitė. Posėdžio eigoje buvo pasisakyti, kad susilaukta pastabų iš šalies, jog dabar naudojamas PLB-nės simbolis nepilnai atitinka Jaunimo Kongreso dvasią. Naujo simbolio paruošimas pavesta JK prezidentui.

Dr. Algis Norvilas pranešė du Studijų dienomis — liepos 4 — 8 d. (tai bene pati svarbiausia JK-so dalis) numatytas Kent universitetas, kuris yra apie 60 mylių nuo Clevelando. Šis universitetas pasirinktas dėl patogiosios sąlygų nei kitur esančiose vietose.

Sporto entuziastas ir ŠALFAS atstovas komitete Jonas Šoliūnas siūlė, kad JK-so metu būtų sudarytos sąlygos ir sportinei veiklai pasireikšti. Be to, pakartotinai kėlė sumanymą

jamžinti J. Bačiūną, įsteigiant jo vardu stipendijų fondą.

Peticijos reikalu pranešimą padarė tos komisijos pirmininkas Antanas Kizlauskas. Peticijos klausimas rūpestingai diskutuojamas beveik visuose komiteto posėdžiuose, bet nesisekė padaryti galutinio nutarimo. Šiame posėdyje dalyvavo, bei savo sugestijas pateikė ir ALTos atstovas, inž. Vacys Mažeika. Komitetas priėmė paruoštą petičijos tekstą, siūlydamas, kad dėl teksto vertėtų dar pasitarti su politiniais ir teisiniais žinovais.

Masinė petičija bus taikoma Jungtinėms Tautoms. Parašų rinkimas bus vykdomas per II PLJK-so atstovus įvairiuose kraštuose, per Pabaltijo tautų ir kitas organizacijas. Paruoštas tekstas bus išverstas į tų kraštų kalbas, kuriuose parašai bus renkami.

Dr. Kastytis Jucas sutiko rūpintis lietuviškai nekalbančio jaunimo įtraukimu Jaunimo Kongresan. Šiam tikslui bus sudaryta komisija. Siūlė, kad JK eigoje būtų sudaryta paskira sekcija lietuviškai nekalbančio jaunimo klausimais pasikalbėti.

Finansų k-jos atstovas Antanas Sabalis kalbėjo apie piniginių vėjus paskubinimą, Jaunimo metų komitetų sudarymą, mecenatų atžymėjimą ir kt. Reikė susirūpinimą, kad finansų telkimo vėjus vykdomas per lėtai, nes kongreso įplaukos dar nesiekia net ketvirčio užplanuotos sumos.

Dalia Lukošūnaitė, Parodų komisijos pirmininkė pranešė, kad visos parodos vyks Jaunimo centre, nuo birželio

dalyvauti registruojasi iki gegužės 21 d. adresu: D. Lukošūnaitė, 124th & Archer Ave., RT. 1, Lemont, Ill. 60546.

Kongreso atidarymo k-jos pirm. R. Kasperas, Daiva Vaitkevičūtė ir St. Lukauskas aiškino apie atvykstančių suregistravimą, jų aprūpinimą nakvynėmis ir kt. Prasė informuoti per spaudą, radiją ir LTV, kad atsilieptų geros širdies lietuviai, sutinką priimti ir pagloboti kongreso jaunimą. Nakvynėmis rūpinasi Daiva Vaitkevičūtė, 6810 S. Rockwell, Chicago, Ill. 60629 (tel. 737-5803).

Kanados atstovų pranešimai daugumoje lietuvių stovyklos reikalus liepos 9 — 15 Romuvoje. Stovykloje bus galima talpinti apie 500 jaunimo ir neįvyksiančių svečių. Anketomis iš anksto bus prašoma dalyvaujančius užsiregistruoti. Stovyklos programai ir administravimui jau sudaryta darbšti komisija, kuriai vadovauja G. Breichmanas.

Komiteto posėdyje trūko žinių apie JK atstovų išrinkimą. Kad Nakvynių ir Registracijos komisijos sekmiausiai galėtų išrinkti atstovus suregistruoti ir juos aprūpinti nakvynėmis Chicagoje, JK vadovybė ragina atstovus išrinkti iki vasario 16 d. Rinkimams praversti buvo įsipareigojusi LB-nė. Gal mažiausiai šiuo reikalu pastangų rodo "sostinės" Apygardos valdyba, kurios pareiga tuos rinkimus čia praversti. Tebelaukiama rinkiminių taisyklių, rinkimų komiteto ir kandidatų. Kituose kraštuose rinkimai jau vykdomi. Pvz. Australijoje (Sydneyje), kur JK išvykos veikloje aktyviai reikiąsi Jūratė Reizgytė, atstovus ten jau išrinko ir visa paruošta yra labai gvy. Regis, Chicago trūksta tos veiklios Australijos lietuvių, kuri pasakytų paslaptį, kodėl LB-nės "provincijose" darbas eina sklandžiau...

GERIAUSIAS DRAUGAS — ŠUO

Su neapsakomu palengvėjimu ir dėkingumu Sydney, Australijoje, gyventojas Mrs. Jean Sawtell patvirtino, kad šuo kaip būvęs tebėra žmogaus geriausias draugas.

Praeitą pirmadienio vakarą ji nubaudė savo da vaikus — Wally 6 metų ir Peterį 4 metų amžiaus už išdykavimą, nuvargdamas anksti gulėti vakarienės.

Kiek vėliau nuėjusi pasitikrinti ji rado tuščias lovas, o vaikai nė pėdsako. Sukėlus alarmą buvo išieškota visa apylinkė ir išgraibyti kanalai, viskas be pasekmių. Oras buvo blogas, užėjo audra ir lietus pyli kaip iš kibiro.

Vaikų neradus, be vilties grįžusi Mrs. Sawtell pastebėjo, kad jų kaimynų šuo stovi lietuje lauke, o neina į savo būdą. Kaip jis eis, kad būdą buvo užleidęs savo dvikojams draugams — būdoje saldžiausiai miegojo jos Valis ir Petriukas.

Jaunimo Kongreso Informacijos komisijos sausio 9 d. suruoštoje spaudos konferencijoje dalyvių iškarpa. Sėdi iš kairės: Naujienų red. ir LZS c. v. narys A. Pužauskas, Draugo red. Br. Kvikiš, P. Venclova, S. B. radijo ved. F. Daukus, G. Kazėnas, R. Kasperas, dr. A. Norvilas ir kt. Nuotrauka P. Maletos

LIETUVIS MOKSLININKAS LOTYNŲ AMERIKOJE

Prof. Dr. P. Krapovickas

Elzbieta Juodeikytė ir Prano (mirusio 13. 5. 1963) Krapovickų jauniausias sūnus, gimęs 1926 metais gruodžio 8 d. Buenos Aires mieste. 1950 metais Buenos Aires Universitete baigė Filosofiją y Letras (Humanitarinį) fakultetą. 1951-60 m. dėstė archeologiją ir buvo praktiškų darbų vedėjas tame pačiame universitete, be to tą pačią discipliną dėstydamas Rosario Uni-

versitete, kas savaitę važinodamas traukiniu apie 400 kilometrų 1960-63 metais dėstė tą pačią mokslo šaką Tucuman Universitete.

Ispanijoje dirbo apie metus laiko kaip stipendininkas ir yra paskelbęs ten savo darbų. Lankėsi Prancūzijoje, Italijoje. Su Argentinos mokslininkų komisija gelbėjo proistorinius paminklus nuo Assano tvenkinio užliejimo Sudane. Lankėsi Egipte. Praeitą mėnesį La Platos Universitetas, kuriame prof. P. Krapovickas dėsto, jam suteikė doktoratą.

Jau 1961 metais Argentinos "Anales de Arqueologia y Etnologia" XVI tome tilpo profesoriaus Petro Krapovicko gausiai iliustruotas mokslinis darbas — "Arte Rupestre de Yavi, kuri Suyo universiteto Literatūros skaitytų.

ir Filosofijos fakultetas Mendozaje išleido atskirą leidinį.

Gi 1968 metais prof. Petro Krapovicko mokslinis darbas apie — Arqueologia de Alto de Medina, Provincia de Tucuman, tilpo Argentinos Antropologijos Centro leidiny, su iliustracijomis ir plačia bibliografija. Ši prof. Petro Krapovicko mokslinį darbą atskirą leidinį išleido Concepcion Universitetas, Čilėje.

Tais pačiais 1968 metais Tarpautinio Amerikonistų XXXVII Kongreso akty II tome tilpo prof. P. Krapovicko darbas. Atskiro leidinio bibliografijoje nurodomi ir kiti prof. Petro Krapovicko moksliniai darbai.

Esant 50 metų amžiaus vestis aštuoniolikinę yra tas pats ką pirkty knygą, kad draugai Luis Ricard

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdziai oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gvy kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto brožuai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją, 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrista) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

Dreams for sale.

Everybody's got a dream lurking around in the back of his mind. A dream vacation. A dream cottage. A dream car.

Dreams can be a lot more fun if you know you're doing something to make them come true.

And that's what the Payroll Savings Plan is all about. When you sign up an amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds.

Now Bonds mature in less than six years. That's the shortest maturity period ever, and makes Bonds a practical way to save for dreams you want to come true while you're still young enough to enjoy them.

See the folks in the payroll office where you work. They've got dreams for sale.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are insured by the U.S. Govt. and are not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

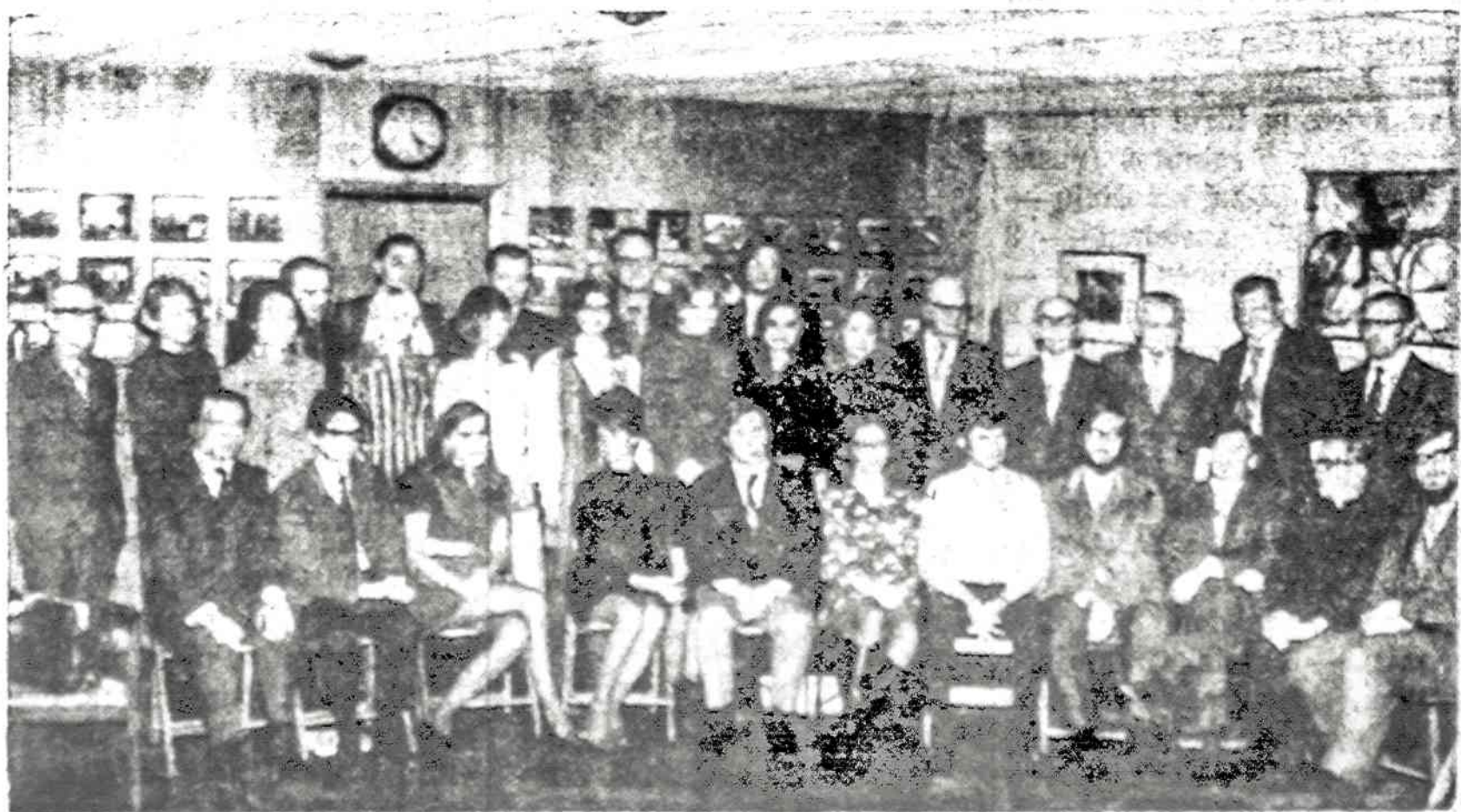
Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Jaunimo Kongreso Informacijos k-jos sausio 9 d. suruoštoje spaudos konferencijoje dalyvavo redakcijų atstovai, LZS centro v-bos nariai, JK komisijų pirmininkai, spaudos darbuotojai ir kt. Aprašymai apie šią spaudos konferenciją jau buvo anksčiau.

Nuotrauka P. Maletos

APTARTOS, APDAINUOTOS KNYGOS

(Tęsinys)

Rašyt. Anat. Kairio romano "Ištikimoji žolė" pristatymas įvyko be autoriaus dalyvavimo. Gautas tik autoriaus laiškas, kuriame atsiprašoma už nedalyvavimą. Iš nuotraukos buvo jaučiama, jog šio literatūrinio aptarimo dalyviai buvo nepatenkinti, kad rašyt. Anatolijus Kairys nebuvo kartu.

Nors buvo programoje pažymėta, kad įvyks "I. Z." pristatymas, — paskaita apie minėtą romaną, kurį išleido "Laisvosios Lietuvos" leidykla; šis romanas, liečias paverstos Lietuvos tautos ir partizanų kančias, buvo atkreipęs leidėjų dėmesį ir jo autorius Anat. Kairys buvo apdovanotas 500 dol. premija, bet tikrovėje apžvalgininkė skaitė šio romano gana griežtą sutrauktinę recenziją. Kartais (ne kartą pagalvojau) ir gerai, kad tokiais atvejais autoriai neatvyksta, tačiau negalima teigti, kad apžvalgininkė savo recenziją (gyvu žodžiu) grindė netiesą. Tame romane beveik niekur neįtikinamai partizaninio judėjimo. Gražiai aprašytas toje knygoje nepriklausomos Lietuvos laikotarpis (1-50 psl.) apžvalgininkės L. Gražulienės nebuvo pastebėtas, nes nes ji pradėjo paskaitą nuo rusų bolševikų

kų įžengimo į Lietuvą t. y. nuo 51 psl. O šie 50 psl. — tai tur būt labiausia minėtini ir iškeltini: labiausia man patikę.

Tragedija prasidėjo, kai Monikos ir Vyt. Dainiaus vestuvių dieną pradėjo šliaužti Lietuvos žeme raudonosios armijos tankai. Apžvalgininkė L. G. pastebėjo daugelį charakteristikos spragų. Trūksta nuosaikumo. Labai geri, beveik šventi: Gintautai ir jų dukra Monika. Tuo tarpu abu kaimynai: rusų tautybės, savo kilme, Norodovai (rytų pusės kaimynas), o vakaruose gyvena Langės pavarde ūkininkai. Abu nepaprastai blogi. Langės ir Norodovų sūnūs kovojo dėl Monikos rankos. Tačiau ji ištiekė už nuolat dainuojančio Vytauto Dainiaus. Visą vasarą jis sienuodamas, o vėliau rugius piaušdamas — vis dainuoja ir dainuoja, o Monika vis skaito geras, naujai išspaudos išeinančias knygas. Ir grožis jos nepaprastas.

Maskvos bolševikų okupacijos metu Norodovai tampa įtakingais. Gintautus išveža į Sibirą. Nužudomas Vytautas Dainius. Vokietijos, Hitlerio nacių okupacijos metu Langių sūnus dar žiauresnis, dar baisesnis... Tiek daug neapykantos ir nedorovės, — žiaurumo. Norodovo vaikai dar pusė bėdos, bet pats senis

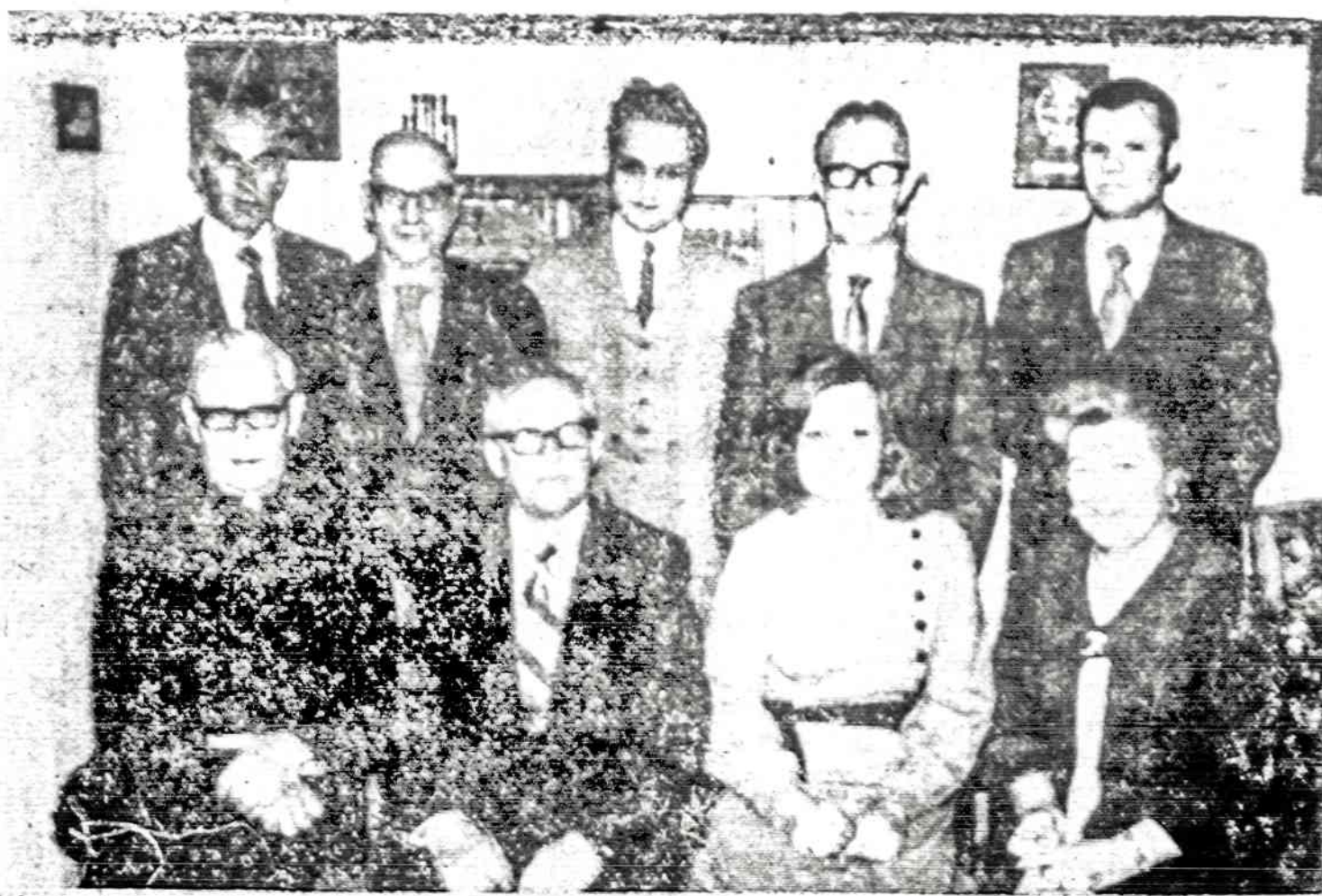
Norodovas labai blogas. Aišku, okupacijos metu buvo ir blogų kaimynų, blogų ir išdavikiškų draugų, bičiulių, pažįstamų, net ir giminių. Užtat per abi okupacijas pripažinta rašytosios ir paskelbtos statistikos, kad žuvusių lietuvių skaičius siekias 700 iki 800 tūkstančių vyrų, moterų ir vaikų. Abiem okupantams tarnavo savi skundikai, nebūtinai rusiško, vokiško ar kitokios tautybės.

Langių sūnus Adolfas, visad gyvenęs ir sugyvenęs su lietuviiais (Lietuvoje ir gimė) stauga pavirsta žvėrimi. Jis ima apkeisti lietuvius ir jos vadina gyvulių kaimene: jiems esą reikia lazdos, botago, nugara ieško lazdos! Reikia paversti visus pilvo vergais, juodadarbiais, mulais. Arba... mano vertė pakils, kai Tylėnai — Gintautų ūkis — smuks, nes jie privalo tapti trąša vokiškai žemei. Jis Monikos meilę laimės tik jėga, ir tik jėga.

Tačiau kiekvienas perskaitęs šią knygą ras ir gražių literatūrinių prosvaičių. Tačiau labai sunku parašyti 100% visais atžvilgiais gerą knygą, juo labiau tuo atveju, kada ji ant greitųjų iš anksto užsakoma ir už ją dar išmokoma mažytė 500 dolerių premija. Dažnai kritikai perdeda. Sakoma, vienam patinka duktė, kitam — motina. Aš pats atidžiai beveik du sykius šią knygą perskaičiau. Aš ją pasidėjau savo knygų bibliotekoj garbin- goj vietoj ir man atrodo, kad amerikiečiai šiandien turi daug daugiau blogų ir ne tik nenaudingų, bet kenksmingų knygų. Dažnai kritikai — recenzantai nesti bešališkai teisingi.

Gal dėl autoriaus Anat. Kairio nedalyvavimo jo knygos pristatyme, o gal dėl ktų priežasčių, man tepavyko šios knygos paroduoti vos 13 egz., tuo tarpu M. Sims eilėraščių "Ant kryžkelių senų" 23, kadangi autorė ant visų knygų mielai pasirašė. Gal dėl to? Kaina, 5 dol. Knyga labai prabangiai išleista, kietais viršeliais įrišta, ant kreidinio popieriaus spausdinta. Tiražas 500 egz. Knygą galima gauti: V. Mingela, 33546 Clifton Dr., Sterling Hts., Mi. 48077. (Tuo pačiu adresu, už 4 dol. gaunama A. Kairio knyga "Ištikimoji žolė" minkštais viršeliais įrišta).

"Ištikimąją žolę" išleido Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Laisvosios Lietuvos Knygų Leidykla. Tiražas — 1100 egz. Viršelis dail. A. Rūkštelės. 254 p. Lais-

Chicago Lietuvių Tarybos valdyba. Iš kairės į dešinę sėdi: vicepirmininkas kun. Adolfas Stašys, pirmininkas Julius Pakalka, vykd. sekretorė Aldona Andreikaite, vicepirmininkė Pranė Pakalkienė. Stovi: izdo sekretorius Antanas Švitra, vicepirm. Mikas Pranėvičius, vicepirm. Romas Staniūnas, protokolų sekretorius Stasys Maikūs ir izdininkas Vladas Solūnas. P. Maletos nuotr.

JURGIS JANUŠAITIS

MIESTO CENTRE LAUKIAMA KETURIŲ TŪKSTANČIŲ LIETUVIŲ

"Chicago - lietuvių miestas", — kartą pasakė svečias iš tolimiausios Australijos. O kai teiravosi, kiek Chicagoje gyvena lietuvių, autoritetai skaičiavo dešimtimis tūkstančių. Kaip ten bebūtų, Chicago

buvo ir liks lietuviškojo gyvenimo centru, ir tuo chiegiečiai su pagrindu didžiuojasi.

Kad toks skaičius lietuvių čia gyvena — džiugu. Bet mums dažnai reikia, kad tie lietuvių svarbiomis progomis parodytų ir savąjį Aš.

O štai ir vėl artėja Vasario 16 - toji, Nepriklausomybės šventė.

Ši šventė nėra eilinė. Ji yra visos lietuvių tautos, visų lietuvių tautos vaikų, kur jie begyventų, kur jie ką bedirbtų. Šią šventę turime švęsti iškilmingai, pakiliai. Ši šventė yra mūsų susimąstymo, ryžto naujiems darbams dėl Lietuvos laisvės. Tad ją prideramai turime švęsti visi lietuvių bet kurioje lietuvių kolonijoje.

O kaip mano Chicago šią šventę atšvęsti?

Kaip tradicija, Nepriklausomybės šventės minėjimus visada čia ruošia Chicago Lietuvių Taryba. Šiais metais jai pirmininkauja drąsus ir ryžtingas pirmininkas Julius Pakalka. Jis visada siekia, kad Nepriklausomybės šventės minėjimas būtų didingas, išpuodingas ir gerai organizuotas.

Trečioji užbaigtinė dalis praėjo retu pasisekimu ir dideliu klausytojų dėmesiu. Sol. Danutė Petronienė padainavo Stasiui Šližiui akomponuojant pianinu, tris dainas: žodžiai Marijos Sims, muzika, dainai "Tėvynės šaukiai" Juozo Bertulio. "Gyvenimo aidu" muzika Broniaus Budriūno (Dainuota IV Dainų šventėje Chicagoje). "Tėvynės varpai" muzika Stasio Šližio. (Buvo dainuota III Dainų šventėje). Šią paskutinę mininę dalį ir ypač už "T. V." publiką ilgai plodama reikė dėkingumą solistei ir muz. S. Šližiui.

Reikia iškelti akta, kad M. Sims-Čarnekytės eilėraščiai, visą jos poeziją, lengvai muzikų pritaikoma dainoms. Rodos, imk ir dainuok. Užtat iš jos poezijos rinkinio "Ant kryžkelių senų", apytikriai, 15 jos kūrinų muzikų paverstos dainomis ir jos įvairiomis progomis plačiai skamba ne tik Amerikoje, Kanadoje, bet ir Australijoje.

O paskutinė atsikvėpimo valanda buvo šeimininkių šaulių žinioje ir jos pakvietė visus (apie 116 asmenų) klausytojus skaniai paruoštai kavutei su pyragaičiais ir tortais. Šaulės buvo malonios, vaišingos ir maloniai besišypsančios. Prie šių vaišių bene daugiausia pasidarbavo Stef. Kaunelienė.

Nors čia aprašytoji kultūrinė popietė buvo kukli, nieko joje nebuvo naujo ar ypatingo, bet klausytojų auditorija ne tik per anksti nesiskirstė, bet priešingai — nenorėjo dar ilgai ir po kavutės skirstytis.

Su dėkingumu prisimename šios popietės rengėjus, ir programos atlikėjus. Viskas buvo savomis jėgomis atlikta. Išgarsintos dvi knygos. Ačiū muzikui St. Šližiui, kuris daug darbo padėjo kartu su sol. p. Danute Petroniene keliose repeticijose. Gražūs įspūdžiai dar ilgai pasiliks mūsų visų atmintyje. (Pabaiga)

Jam talkina visa taryba ir valdyba.

Ir šiais metais užsimota Vasario 16-tąją iškilmingai atšvęsti, minėjimą suruošiant miesto centre, 70 East Congress gatvė, gražioje Auditorium teatro salėje, talpinančioje 4000 žmonių.

Iš pokalbio su pirmininku Julium Pakalka aiškėja, kad Marijos aukšt. mokyklos patalpos esančios jau per mažos tokiems didingiems minėjimams suruošti. Ir jau buvo susilaukta priekaištų, kad, esą, nesutelpa žmonės, turi minėjimo metu stovėti ir pan. Todėl ir tas lėmė, kad šią metų minėjimą būtų ruošiamas miesto centre.

I šią salę suvažiuoti būsią taip pat patogų, nes Taryba jau užsakė CTA autobusus ir keleivius nurodytu laiku paims iš kiekvienos lietuvių kolonijos. Tik dabar praves registraciją norinčių į minėjimą autobusais važiuoti, kad būtų galima laiku reikiama autobusų skaičių pasiūsti. Važiuojantiems šio mašinomis būsią patogų taip pat, nes aplink ten esą net keturios vietos mašinoms pastatyti.

Todėl dėl nuvažiuavimo netektų baimintis, ir tai neturėtų būti priežastimi minėjime nedalyvauti.

Pats minėjimas planuojamas praversti sklandžiai ir su

gėra menine dalimi. Dalyvans dvi mūsų iškili solistės — G. Čapkauskienė ir Aldona Stempuzienė, išžymusis pianistas Andrius Kuprevičius, lietuvių operos choras ir Liet. Taut. Ansamb. "Dainava".

Tariamasi su žymiais amerikiečiais politikais dėl pasakymo kalbų. Iš lietuvių kalbės Lietuvos general. kons. ponis Juzė Dauzvardienė.

Pačių programą praves mūsų akademinis jaunimas. Minėjimas nebūsią išlėstas ir truks nuo dviejų iki pusruties valandos.

I minėjimą iš anksto galima jau dabar įsigyti bilietus, kurių kaina labai maža — nuo 1 iki 4 dol. Marginių prekyboje, kurios savininkė Izabelė Sinkėvičiūtė mielai sutiko talkinti bilietų platinime.

Minėjimas įvyksta vasario 20 d., sekmadienį, 2 val., po pietų.

Pažymėtina, kad šią gerą salę Chicago Lietuvių Taryba gavo labai palankiomis sąlygomis ir bet kokie gandai, kad esą salės kaštai labai dideli, neturi pagrindo, sako pirmininkas Julius Pakalka.

Chicago Lietuvių Taryba minėjimui šintensyviai ruošiasi, skulptorius Alcksa daro reljefinį vytį, didelio formato scenos dekoravimui, scenos apipavidalinimui rūpinasi dail. J. Daugvila ir Česlovas Rukuiža. Išsiuntinėta virš 3,000 laišku lietuviams su aukos vokeliais, primenant ir artėjančio minėjimo dieną.

Taigi Vasario 16-toji tebūnie visiems Chicago lietuviams didelė tautos šventė, suvedanti lietuvių tautos vaikus išvisiokių viena, didingą minėjimą, kurio metu turėsime progos prisiminti laisvojo gyvenimo esmę, lietuvių tautos sūnų ir dukrų sudėtas aukas už tautos laisvę ir nepriklausomybę.

Gi gauisi savo dalyvavimu parodysimė, kad laikas ir geras gyvenimas negali pakeisti mūsų didžiojo tikslu — Laisvės Lietuvai.

• Didžiausia šiandien eilinio piliečio problema yra išfigūruoti ar jo uždabris šiandien, visus mokesčius sumokėjus, neišsina mažiau negu kad jis visiškai nieko nedirbtų.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenėi ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą. tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuoils gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiui.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 1 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijose. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiai paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

5%

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6%

PER ANNUM
\$5000 or more
certificates
2 year min.

5³/₄%

PER ANNUM
\$1000 or more
certificates
1 year min.

5¹/₂%

PER ANNUM
Investment
Bonus
certificates

Jau išėjo seniai laukta Juozės Vaičiūnienės knyga **TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS**

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

4 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JANUARY 24, 1972

DR. ANNA BALIONAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PRospect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligitis pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telefonas: PRospect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5, treč.
ir sekmadieniais uždarytas.

Rez. GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso telefonas: PORTsmouth 7-4000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso telefonas: HE 4-1812 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 9 iki
11 val. popiet. Ketvirtadien. ir sekmadien-
iais nuo 9 iki 11 val. ryto, ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-6149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 popiet, ketvirtadien.
nuo 9-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofiso telefonas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penktadien. 24 ir 6-8 val. vak. Sekmdie-
niais 24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumonas, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma ligitis pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonas HE 4-2123
Jei neatsiliepia, tai telefonas GI 8-8185

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap.
dažai. Speciali pagalba kolon.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8; Sekmdieniais 9-1
1850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: PRospect 6-5084

A. Gintnerio šermentys.

Foto V. Noreikos

ALGIRDAS BUDRECKAS

NETEKOME ANTANO GINTNERIO

Skaudi žinia prislėgė Chica-
goje gyvenančius lietuvius. Š.
m. sausio 13 d. rytą mirė Anta-
nas Gintneris. Jo palaikai buvo
pašarvoti Marquette - Petkaus
koplyčioje, Chicagoje. Su velio-
niu atsiveikimą suruošė Vy-
tauto Didžiojo šaulių kuopa. Ve-
lonis buvo šaulys ir priklausė
tai kuopai. Atsiveikimas įvy-
ko sausio 16 d., 7 v. v. Koplyčia
buvo perpildyta šermentų daly-
vių.

Antanas Gintneris priklausė
daugeliui lietuviškų organizaci-

jų, todėl atsiveikime kalbėjo
nemažas skaicius organizacijų
atstovų: Vytauto Didžiojo šaulių
kuopos vardu kalbėjo Alg. Bud-
reckas, žurnalisto Chicago sky-
riaus - M. Pėteraitienės, Pašti-
ninkų - J. Miceika, Balfo - A.
Dzirvonas, L. Bendruomenės -
J. Jasaitis, Suvalkiečių - p. Va-
silevas, Namų Savininkų - B.
Brazdžionis, Policijos Krivulės -
A. Reivytiš, Draugų ir Kaimynų
- J. Tamulis, Mokytojų S-gos
- A. Gulbinskas, Šakiečių Klu-
bo - A. Didžbalis, žurnalisto
S-gos - A. Pužauskas ir L. Pre-
kybos Rūmų - J. Bacevičius.

Atsiveikimą atidarė ir jam
vadovavo V. Išganaitis.

Alg. Budreckas atsiveikimo
su velioniu šiais žodžiais: Bran-
gūs šauliai ir mieli šiu liūdnu
iškilni dalyviai. 1972 m. sau-
sio 13 d., žiemos anksti rytą,
darbovietėje, Chicago. Cook
County ligoninėje mirė Antanas
Gintneris. Mirtis jo buvo staigi.
Chicago lietuviams ši žinia
buvo nelaukta ir skaudi. Jis mi-
rė sulaukęs 70 metų amžiaus.

Velionis nuo darbo savo poi-
sio laiką skyrė lietuviškiems rei-
kalams. Nebuvo nei vienos dides-
nės lietuviškos organizacijos, ku-
rioje jis nedalyvautų ar apie ją
nebūtų rašęs. Tai buvo asme-
nybė, kuri nesigailėjo darbo,
trūso ir laiko, kad išsiviejo lie-
tuvybę išsilauktų. Velionis pla-
čiai bendradarbiavo lietuviškoj
spaudoj. Jis rašė ne tik kores-
pondencijas, bet ir straipsnius,
aprašymus, o taip pat redaga-
vo ir rašė knygas. Jis buvo pasi-
ryšęs ir planavo dar rašyti. De-
ja, mirtis jam tuos planus su-
trūkdė.

Atkuriant šaulių S-gą Trem-
tyje jį matome pirmose šaulių
eilėse. Šaulių S-gos suvažiavi-
muose velionis buvo išrenkamas
į aukščiausią vadovybę. Jis į
centro valdybą buvo išrinktas
net per 4 kadencijas. Šaulių
S-ga įvertinama velionio atlik-
tus darbus organizacijai, buvo
apdovanojusi šaulių garbės žy-
meniais.

Antanai! Tu įprasminai gy-
venimą savo atliktais darbais.
Tavo paliktį gyvenimo pėsa-
kai bus geriausias paminklas, ku-
ris apie Patį bylos.

Vytauto Didžiojo šaulių kuopos
vadovybės ir narių vardu
man tenka skaudai ir liūdna pa-
reiga atsiveikinti su Tavim.
Šaulių S-ga neteko pasidarbavu-
sio šaulio. "Naujienų" dienra-
stis prarado nuolatinio bendra-
darbio.

Išsėkis, šauli! Antanai, ramy-
bėje toli nuo savo gimtųjų na-
mų ir laukų, kuriuos taip mi-
lėjai ir jų visad ilgėjai.

Reiškiu gilią užuojautą skaus-
mo prislėgtiems artimiesiems ir
draugams.

Atsiveikimas buvo užbaig-
tas Lietuvos himnu.

Sausio 17 d., 9 v. ryto palai-
kai iš koplyčios buvo pervežti į
Šv. P. Marijos Gimimo parapi-
jos bažnyčią, o po gedulingų pa-
malų ilgos automobilių vilkstinės
buvo palydėti ir palaidoti
Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Prie duobės pasimelsta ir bu-
vo atliktos šauliškos ceremoni-
jos. Š. S. garb. narys V. Išga-
naitis nuo velionio karsto nu-
imta Lietuvos Trispalvę įteikė
mirusiojo giminėms.

JUGOSLAVIJA

Kur ruski pasisuka,
ten priespauda seka

Korespondentai iš Zagrebo,
Jugoslavijoje, rašo, kad ten di-
plomatu tarpe kalbama, jog pra-
sidėjusi reakcija yra rezultatas
Sovietų Sąjungos boso Leonido
Brežnevo vizito ir jo slapto pa-
sitarimų su Tito praeita rugsėjo
mėnesį Belgrade.

Tas pats Tito, kuris dar 1948
metais nutraukęs santykius su
Stalino rusiškuoju "komuniz-
mu", pareiškė esąs "nepriklauso-
mu keliu į socializmą" ir iki
šių imanomai tos nepriklauso-
mybės laikėsi, staiga sugrįžo
prie tikrai komunistinių meto-
dų - kratų, areštų, tardymų,
kaltinimų "kontrevoliucija" ir
panašiai, visiškai kaip Čekoslo-
vakijoje po sovietų invazijos
1968 metų vasarą.

Iki šiol 20 milijonų Jugosla-
vijos gyventojų džiaugėsi nepa-
lyginamai didesne laisve negu
bet kurioje komunistų apsesto-

je Rytų ir Pietryčių Europoje.
Jugoslavija gali be vizų įva-
žiuoti turistai iš kitų šalių ir pa-
tys jugoslavai gali laisvai važi-
nėti į Vakarų Europą, Jugosla-
vijos knygynuose ir kioskuose
pilna knygų ir žurnalų iš Vaka-
rų, kino filmų veikia vien ame-
rikoniški. Tito valdžia privile-
gijomis patraukė kapitalistus in-
vestuoti jo pramonėje. Bet stai-
ga pradėjo pūsti atšiaurus vėjai
ir senieji ortodoksai komunis-
tai, kurie tebesėdė šilčiausiose
valdžios vietose, pradeda galvas
kelti.

Diplomatiniai stebėtojai aiš-
kina, kad praeitą rudenį tarp
Tito ir jo neprasto svečio Brež-
nevo bus įvykę kokio nors slap-
to susitarimo, kuriuo Tito bus
pažadėjęs prilaikyti pavadžias,
kad jo vežimas nepriklausomų
kelių į socializmą ne per daug
toli nuriedėtų į laisvę.

"PARTIJOS GYVENIMAS"

Sovietų žurnalas "Partijos gy-
venimas" aprašo vieną Maskvo-
je penkias dienas trukusią "po-
poika" (išgertuves).

Žemės ūkio ministeris P. A.
Orieškinas buvo sušaukęs kol-
chozų ir sovchozų direktorius
penkių dienų seminarui, bet vi-
sos penkios dienos praėjo gir-
tuokliavimui. Žurnalas išdėdė
dar, kad Orieškinas "ir kiti" su-
naudoję nelegaliai sudarytus
fondus savo ekskursijai į Juo-
dosijos jūros kurortus.

Ministeris Orieškinas pašalin-
tas iš savo pareigų ir iš parti-
jos.

DAKTARAI PO 20 METŲ

Žurnalas Medical Opinion bu-
vo išsiuntinęs medicinos dak-
tarams 3,000 anketos lankstų su
klausa, kaip jie žiūri į savo
praktiką ateityje. Iš 967 gautų
atsakymų didesnis dalis parei-
škė nuomonę, kad jų įsitikinimu
individuali privati praktika da-
rosi nebepraktiška ir kad 20 metų
bėgyje daugumas gydytojų pe-
reis į privačią - visuomeninę
kombinaciją. Žymi dalis gydyto-
jų nori, kad jų valkai sektų jų
pavyzdžiui ir mokytoji gydyto-
jus, bet daugelis jų nori, kad
valkai specializuotųsi kitose ša-
kose negu tėvų.

● Vienas anglas pasigyrė sa-
vo amerikietei žmonai, kad Lon-
done begyvendamas numetęs
dvidešimt svarų.
— O kiek tai išeitų Ameri-
kos doleriais? paklausė ji.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Lietuvių Filatelistų Draugijos
"Lietuva" narių susirinkimas įvyks š.
m. sausio mėn. 25 d. 7:30 val. vak.
Jaunimo Centre. Bus svarstomi svar-
būs draugijos reikalai. Kviečiami na-
riai ir svečiai gausiai dalyvauti.

Valdyba

— Chicago Lietuvių Auditorijos
bendrovės šerinkimų metinis susirin-
kimas įvyks antradienį, sausio 25 d.,
Auditorijos svetainėje, 3133 So. Hal-
sted St., 7:00 val. vak. Taigi, kurie tu-
rite Chicago Lith. Community Cen-
ter, Inc. šerius, kviečiami į šį susirin-
kimą. Bus metinis Auditorijos sto-
vo pranešimas. Be to, bus renkami 3
direktoriai. A. Kaulakis, rašt.

A. A.
ANTANAS ARAMOTKA
Gyv. Oak Lawn, Ill., anksčiau gyv. Chicago, Ill.
Gyv. 1972 m. sausio mėn. 22 d. 11:30 val. ryto, sulaukęs senatvės.
Gimęs Lietuvoje, Kalniskiu apskr., Sidlavos parapijoje.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuoludę: dukterį Herriet Paulas, jos vyras Charles, 3 anūkai:
Charles Jr., ir jo žmona Judy; James, jo žmona Patricia ir Richard.
Marti Emilia Aramotka ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Sūnus Robert jau miręs anksčiau.
Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 2 val. popiet. Eudeikio koply-
čioje, 4605 So. Hermitage Avenue.
Antradienį, sausio 25 dieną 8:45 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Antano Aramotkos giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sėdint kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.
Nulūde lieka:
Duktė, anūkai, marti.
Laidotuvių Direktorai Dovydas P. Gaidas ir Gerald F. Daimid.
Tel. YA 7-1741.

PLEASE!

PICKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
grausios gėlės ir vainikai anks-
čių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKŲS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS: CIENA
IR NAKTI)
★
TURIME
KOPLYČIAS.
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASATTIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424, WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6677
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET. Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone COMModore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMModore 4-2228
South Holland, Illinois

